

Isprăvnicia și natura

Pentru studiul din săptămâna aceasta, citește: Psalmul 8; Geneza 2:15; Apocalipsa 4:11; Exodul 20:8-11; 1 Corinteni 3:16.

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: «Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ.»” (Geneza 1:28)

„Lumea în care trăim ne-a fost oferită în dar de Dumnezeu nostru Creator, care ne iubește, de «Cel care a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor» (Apocalipsa 14:7). El i-a așezat pe oameni pe această planetă, punându-i în relație cu El Însuși, unul cu altul și cu natura înconjurătoare. Din acest motiv, ca adventiști de ziua a șaptea, noi susținem că protejarea și susținerea naturii este strâns legată de slujirea pe care I-o aducem lui Dumnezeu ...

Întrucât sărăcia și degradarea mediului se află într-o relație de interdependență, ne angajăm să îmbunătățim calitatea vieții tuturor oamenilor. Obiectivul nostru este dezvoltarea sustenabilă a resurselor de mediu și, totodată, împlinirea nevoilor oamenilor ...

În cadrul acestui angajament, ne afirmăm calitatea de administratori ai naturii create de Dumnezeu și convingerea că restaurarea completă va fi finalizată numai în ziua în care El va face toate lucrurile noi.” (Fragment din „Caring for Creation – A Statement on the Environment by the General Conference of Seventh-day Adventists”) [Grija față de creație – O declarație cu privire la atitudinea față de mediu dată de Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea]

Potrivit cu Geneza 1:26, Adam a fost pus stăpân peste toate viețuitoarele din mare, de pe pământ și din aer. Stăpânirea cuprinde ideea de conducere sau de deținere a puterii peste aceste viețuitoare. Nu se spune că el ar fi primit stăpânire asupra forțelor naturii, ci doar asupra viețuitoarelor. Și, potrivit textului, conducerea lui era universală: Adam trebuia să fie, în principiu, conducătorul pământului.

1. Recitește Psalmul 8. Ce spune David despre onoarea pe care Dumnezeu le-a făcut-o oamenilor? Ce înseamnă că am fost încununăți „cu cinste și cu slavă”, ținând seamă de faptul că omul a fost făcut stăpân peste pământ?

Potrivit cu Geneza 2:19, una dintre primele misiuni pe care le-a primit Adam a fost aceea de a le da nume animalelor. În vremurile biblice, numele avea o semnificație bogată. Numele vorbea despre identitatea persoanei care îl purta și, adeseori, despre statutul ei. Autoritatea de a le da nume păsărilor cerului și fiarelor câmpului era o confirmare a statutului lui Adam de conducător peste lumea animalelor.

2. Citește Geneza 2:15. Cum ne ajută acest verset să înțelegem principiul isprăvniciei?

Lui Adam i-a fost încredințată sarcina de a avea grijă de grădină, de a o administra și de a o lucra. Rădăcina ebraică *smr*, tradusă aici cu „a păzi”, are sensul obișnuit de „a veghea asupra” sau „a proteja”. Adam a primit Edenul în dar, ca semn al iubirii lui Dumnezeu, iar după aceea a fost făcut responsabil peste ea, fapt care vine să completeze stăpânirea asupra animalelor.

Ce impact ar trebui să aibă concepția noastră cu privire la faptul că Dumnezeu este Creatorul și, mai ales, înțelegerea istoriei creării lumii asupra atitudinii noastre față de mediu? Cum ne protejează această înțelegere de cele două atitudini extreme față de mediu: indiferența sau, dimpotrivă, apărarea lui cu fanatism?

Obiectivele instructorului

La nivelul cunoștințelor: Grupa să înțeleagă că în Eden a fost proiectat ca omul să fie stăpân al pământului.

La nivelul sentimentelor: Membrii grupei să devină conștienți de importanța pe care o are grija față de natura creată de Dumnezeu, în contextul convingerii că Domnul Hristos revine curând.

La nivel practic: Să accepte responsabilitatea de a fi buni administratori ai naturii și ai mediului.

SCHIȚA STUDIULUI

I. Cunoștințe: Custode al pământului

- A. Ne poate duce creștinismul la o atitudine nepotrivită față de natură? De ce da sau de ce nu?
- B. Ce limitări i-au fost impuse omului la creațiune în ceea ce privește rolul de stăpân asupra pământului?

II. Sentimente: Preocuparea față de mediu

- A. De ce este importantă grija față de natură, deși considerăm că Domnul Hristos vine curând?
- B. În ce mod te încurajează raportul creațiunii să ai mai multă grijă de mediu și să-l protejezi?

III. Practic: Ispravnici mai buni

- A. În ce mod îți poți întrebuița autoritatea personală pentru a fi un ispravnic mai bun al pământului?
- B. Ce ale aspecte ale isprăvniceii (în afară de protejarea pământului) le-a încredințat Dumnezeu creștinilor? Cum putem fi buni ispravnici în aceste domenii?

Rezumat: Stăpânirea încredințată lui Adam și Evei la creațiune nu este nelimitată. De exemplu, ei nu aveau voie să mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului. Omul a fost așezat în Eden pentru a lucra grădina și pentru a o păzi, nu pentru a o exploata și a o distruge. Cu toate acestea, unii au încercat să dea vina pe creștinism pentru problemele ecologice actuale, susținând că el conține o teologie cu caracter exploatare, bazată pe Geneza 1. Limitările impuse autorității omului în Geneza 1, precum și alte aspecte, infirmă ideile pe care le susțin ei. În final, trebuie

3. Ce ni se spune în Psalmii 50:10, referitor la calitatea omului de administrator, sau ispravnic?

4. Citește Apocalipsa 4:11. În ce tip de raport aşază acest text concepția existenței unui Creator față de concepția ateistă, potrivit căreia lumea nu are un Creator, ci a venit la existență din pură întâmplare?

Crearea animalelor nu a fost un accident sau o idee venită ulterior, ci a făcut parte din planul lui Dumnezeu. A fost voia Sa ca ele să existe. Atitudinea noastră față de ele ar trebui să se bazeze tocmai pe acest principiu (vezi și Exodul 23:5,12; Proverbele 12:10; Luca 14:5).

În general, este recunoscut faptul că indiferența față de suferința animalelor și cruzimea față de ele sunt simptome ale tulburărilor de personalitate. Aceste două atitudini sunt combătute de multe organizații care promovează grija față de animale.

Însă, pe de altă parte, unele grupări au mers atât de departe, încât au declarat că, în esență, oamenii nu sunt mai importanți decât animalele și că, de aceea, oamenii nu ar trebui să beneficieze de un tratament preferențial. Ideea aceasta este rezultatul logic al modelului evoluționist de interpretare a originilor omului. În definitiv, dacă nu ne despart de animale decât timpul și întâmplarea, atunci cu ce suntem noi mai speciali decât ele? Ba mai mult, un filosof a susținut că un pui de găină și chiar un pește este un „individ” în mai mare măsură decât este un fetus care se formează în uter sau chiar decât un nou-născut. Poate că ideea aceasta ni se pare ridicolă, dar ea poate fi desprinsă din concepția evoluționist ateistă, dacă mergem pe firul logic al acestei concepții despre originile omului.

Scriptura nu susține astfel de idei. Spre deosebire de animale, oamenii au un statut special în planul lui Dumnezeu (vezi Geneza 3:21; Exodul 29:38; Leviticul 11:3).

Încearcă să te pui în locul unui adept al concepției evoluționismului ateist și să cântărești motivele pe baza cărora animalele ar trebui tratate exact la fel ca oamenii. Te ajută acest exercițiu să înțelegi mai bine faptul că presupuzițiile determină în mod direct concluziile la care ajungem?

să ne punem întrebarea: De ce să avem grijă de mediu, dacă avem convingerea că Isus vine curând?

PAȘII ÎNVĂȚĂRII

1. MOTIVEAZĂ!

Ideea centrală pentru creștere spirituală: Geneza ne arată că Dumnezeu i-a cerut omului să aibă grijă și să ocrotească lumea creată, nu să o exploateze și să o jefuiască de resurse. Adevărul acesta ar trebui să aibă un impact asupra modului în care ne purtăm cu ființele lipsite de putere cu care ne întâlnim în viață.

Recomandare: Transmite-le membrilor grupei tale ideea că în Geneza 1 și 2 nu se susține niciun tip de exercitare opresivă a autorității față de semenii sau natură.

În Biblie, neprihănirea este un concept strâns legat de relație. El arată și cine ești, nu doar ce faci. Pe scurt, a fi neprihănit înseamnă a te afla într-o relație bună cu membrii comunității, iar în contextul studiului de săptămâna aceasta, comunitatea este creațiunea. Când și-a bătut măgărița, Balaam a arătat că nu era neprihănit. Proverbele 12:10 declară că omul neprihănit respectă viața animalelor. Legea Vechiului Testament proteja chiar și animalele de tracțiune ale dușmanului. Dacă boul sau măgarul dușmanului se lupta să se ridice de la pământ cu povara în spinare, tu trebuia să-l ajuți, chiar dacă animalul era al dușmanului tău (Exodul 23:5). Ce relevanță au aceste principii astăzi?

Pentru a înțelege mai bine ce urmărește această întrebare, este util să studiem dilema de ordin etic pe care a avut-o Iosif când, fiind logodit cu Maria, a descoperit că ea era însărcinată, dar nu el era tatăl copilului. Matei ne spune următoarele: „Iosif, bărbatul ei, era un om neprihănit și nu voia s-o facă de rușine înaintea lumii; de aceea și-a pus de gând s-o lase pe ascuns” (Matei 1:19). Deși considera că Maria îl înșelase amarnic, Iosif nu a vrut să o facă de rușine, tocmai pentru că așa acționează oamenii neprihăniți. Dorea să-i ceară socoteală de purtarea ei, dar în modul cel mai puțin umilitor posibil, pentru a-i proteja demnitatea. Astfel, Iosif ia o poziție corectă chiar și față de cea care, în aparență, îi era dușman. Ce ilustrare uimitoare a eticii creștine!

După cum am văzut, conceptul de isprăvnicie (în contextul preocupării față de planeta noastră) este legat în mod direct de recunoașterea faptului că lumea a fost creată de Dumnezeu. Convingerile acestea vor avea o influență asupra convingerilor noastre despre atitudinea pe care ar trebui să o avem față de ceea ce a creat Dumnezeu.

În viziunea unora, natura creată de Dumnezeu trebuie exploatată, întrebuințată, chiar devastată dacă acest lucru este necesar pentru împlinirea dorințelor și nevoilor noastre. Alții, dimpotrivă, se închină unor lucruri sau ființe create (vezi Romani 1:25). Dar, dincolo de acestea, există concepția biblică care ar trebui să ne ofere o perspectivă echilibrată asupra modului în care să ne raportăm la lumea creată de Domnul pentru noi.

5. Citește Exodul 20:8-11. Ce legătură are porunca a patra cu statutul nostru de administratori ai pământului?

„Dumnezeu a pus deoparte Sabatul zilei a șaptea ca monument veșnic care servește la comemorarea actului Său creator și a actului de aducere la existență a lumii. Prin faptul că se odihnesc în această zi, adventiștii de ziua a șaptea reafirmă sensul special al relației omului cu Creatorul și cu ceea ce a creat El. Respectarea Sabatului subliniază importanța relației noastre cu mediul, în ansamblu.” (Fragment din „Caring for Creation – A Statement on the Environment”)

Sabatul ne îndreaptă atenția spre faptul că Dumnezeu a creat omul și lumea în care noi locuim și prin aceasta ne aduce aminte neîntrerupt că nu suntem niște ființe în întregime independente, care le pot face tot ce vor altor oameni sau lumii înconjurătoare. Sabatul ar trebui să ne învețe că noi suntem ispravnici și că statutul acesta presupune anumite obligații. Și, după cum se afirmă în porunca a patra, obligațiile acestea se referă și la modul în care ne purtăm cu cei aflați în subordinea noastră.

Gândește-te cum te porți cu ceilalți oameni, în special cu cei aflați în subordinea ta. Îi tratezi cu respect, cu corectitudine și „cu har”? Sau profiți de puterea pe care o ai asupra lor? Dacă profiți de poziția ta, atunci adu-ți aminte că într-o zi va trebui să răspundem pentru toate acțiunile noastre.

2. APROFUNDEAZĂ!

Recomandare: Dumnezeu nu le-a dat lui Adam și Evei o stăpânire nelimitată asupra pământului. Ei trebuiau să-și exercite autoritatea în anumite condiții și limite. Exploatarea creației lui Dumnezeu nu făcea parte din aceste reglementări.

Comentariu biblic

Mandatul divin: „Să o lucreze și să o păzească”

(Recitiți în cadrul grupei Geneza 1:27 și 2:15.)

În 1973, Lynn White Jr. a publicat în *Western Man and Environmental Ethics: Attitudes Toward Nature and Technology*, pag. 18-30, un articol deosebit de critic, cu titlul „The Historical Roots of our Ecologic Crisis” [Rădăcinile istorice ale crizei noastre ecologice]. Aici el susținea că teologia creștină, fundamentată pe conceptul stăpânirii încredințate la creațiune, era cauza promovării unei atitudini de exploatare a naturii, atitudine care a generat criza ecologică de la data aceea. Articolul său a avut unele rezultate bune, în sensul că a provocat o reacție în lanț în creștinism, inclusiv printre evanghelici, prin care au fost respinse afirmațiile sale și ale susținătorilor teologiei exploatării și prin care, totodată, au fost aduse argumente în favoarea modelului isprăvniciei stabilit la creațiune, în care omul trebuia să aibă grijă de mediu. Este adevărat că o parte a teologiei exploatării apare în istoria creștinismului, în mod special în timpul revoluției industriale. Dar majoritatea susținătorilor ei nu au interpretat corect textul biblic atunci când și-au formulat argumentele. Se pare însă că evreii și creștinii, în majoritatea lor, nu au susținut această opinie.

Studiul de săptămâna aceasta aduce câteva argumente din Geneza care să arate că Lynn White și adepții teologiei exploatării se înșală. În Geneza 1 și 2 nu găsim nicio încurajare la exploatarea pământului.

În primul rând, după ce Adam și Eva primesc stăpânirea asupra pământului, textul spune: „El să stăpânească”, dar stăpânirea aceasta este imediat limitată – un anumit pom nu se află sub stăpânirea lor, iar fructele lui sunt strict interzise. Mai mult, în Geneza 2 se spune că omul a fost așezat în grădina ca „s-o lucreze și s-o păzească.” (Aceasta este traducerea literală a rădăcinilor *abad* – „a lucra” sau „a sluji”, de unde provine și cuvântul „slujitor” – și *shamar* – „a păzi, a veghea asupra”; sau, cu referire la Sabat – „a păzi și a respecta”). Omul nu a primit autoritatea de a

După cum am văzut în studiul din trimestrul acesta, la început, lumea creată de Dumnezeu a fost bună și chiar foarte bună. Tot ce a ieșit din mâna Creatorului, orice lucru și orice ființă, era desăvârșit. Nu exista boală, durere sau moarte. Acestea au apărut abia după căderea în păcat, după intrarea păcatului în lume, concepție diametral opusă modelului evoluționist (în care se consideră că ele sunt numai niște mijloace prin care au venit la existență lucrurile și ființele). Prin urmare, numai pe acest fundal al istoriei creării lumii și omului putem înțelege mai bine învățătura biblică despre îngrijirea sănătății și despre vindecare.

6. Ce responsabilitate avem înaintea lui Dumnezeu în ceea ce privește îngrijirea corpului? 1 Corinteni 6:19,20

Trupul este mijlocul prin care se manifestă ceea ce se întâmplă la nivelul creierului. Duhul Sfânt ne vorbește prin intermediul creierului nostru. De aceea, dacă dorim să avem comuniune cu Dumnezeu, trebuie să avem grijă de trup și de creier. Când abuzăm de trup, ne distrugem pe noi înșine atât din punct de vedere fizic, cât și spiritual. Potrivit acestor texte, atitudinea față de sănătate și modul în care avem grijă de trupul nostru („templul lui Dumnezeu”) țin de moralitate și au consecințe veșnice.

Îngrijirea sănătății constituie o latură importantă a relației noastre cu Dumnezeu. Trebuie să admitem că unele lucruri legate de sănătate depășesc puterea noastră de a le schimba. Cu toții avem gene deficiente, intrăm în contact cu substanțe chimice necunoscute sau cu alți agenți periculoși și suntem expuși riscului vătămării corporale. Dumnezeu cunoaște toate aceste pericole. Însă, atât cât ne stă în putință, avem datoria de a face tot ce e mai bine pentru păstrarea sănătății trupului nostru, care a fost creat după chipul lui Dumnezeu.

„Niciunul dintre aceia care mărturisesc a fi evlavioși să nu privească cu indiferență sănătatea trupului și să nu se înșele cu ideea că necumpătarea nu ar fi păcat și că ea nu le va afecta spiritualitatea. Între natura fizică și natura morală există o legătură strânsă. Standardul virtuții este ridicat sau coborât în funcție de obiceiurile trupului ... Orice obicei care nu promovează funcționarea sănătoasă a organismului uman duce la degradarea facultăților nobile superioare.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 25 ian. 1881)

face tot ce îi trecea prin minte cu natura creată de Dumnezeu; el nu avea dreptul să o exploateze și să o distrugă. Omul era un domn-slujitor, supus reglementărilor Domnului domnilor.

Deși omul se bucură de o protecție morală mai mare decât animalele și natura (vezi Geneza 9:5,6, de exemplu), privilegiul acesta nu presupune că natura și animalele nu se află sub protecția divină. Porunca Sabatului ilustrează această idee. Destinatarii poruncii sunt agenți cu autoritate, care au capacitatea de a le refuza odihna Sabatului copiilor, slujitorilor, boului, măgarului și străinilor din casa și din ograda lor. Punctul comun al acestui grup potențial oprimat este tocmai neputința lor de a se împotrivi obligației nedrepte de a nu respecta odihna Sabatului. Prin porunca Sabatului, Dumnezeu arată că le-a oferit celor slabi și fără putere dreptul fundamental de a nu fi exploatați. Este numai logic să tragem concluzia că memorialul creațiunii împărtășește același spirit al grijii și preocupării din Geneza 1 și 2. Un argument în acest sens este poemul Sabatului din Isaia 58, în care se afirmă că o parte a păzirii Sabatului este încetarea oprimirii săracului și a celui neputincios.

De discutat: De ce să avem grijă de pământ și de mediu, dacă Isus vine curând? Ce principii biblice ne îndeamnă să nu ne eschivăm de la responsabilitatea de ispravnici ai pământului pe motiv că Domnul va reveni curând?

7. Cum ne ajută următorul text să descoperim principiul biblic care stă la baza concepției biblice despre isprăvnicie? Iacov 1:17

Când auzim cuvântul *isprăvnicie* ne gândim cel mai adesea la bani. Totuși, după cum am văzut săptămâna aceasta, el nu se referă doar la bani, ci și la grija față de mediu și la îngrijirea sănătății. Fiecare dintre aceste aspecte se întemeiază pe câteva principii ale bunei administrări creștine, principii care au ca fundament concepția că Dumnezeu a creat lumea, așa cum este raportat în Geneza.

Noi avem obligația înaintea lui Dumnezeu de a fi buni ispravnici ai darurilor Sale, pentru că El este Creatorul nostru și pentru că tot ce avem este un dar primit de la El.

8. Ce ne spune parabola din Matei 25:14-30 despre răsplata primită de ispravnicii buni? Care este mesajul acestei parabole cu privire la principiile isprăvniciei, în general?

„Hristos le încredințează slujitorilor «avuția Sa» – ceva care trebuie folosit pentru El. Domnul Hristos îi dă fiecărui om o lucrare de făcut. Fiecare își are locul lui în planul veșnic al Cerului. Fiecare trebuie să lucreze în cooperare cu Domnul Hristos pentru mântuirea oamenilor. După cum este sigur că în locașurile cerești a fost pregătit un loc pentru noi, tot atât de sigur este faptul că pe pământ ne-a fost desemnat un loc special în care trebuie să lucrăm pentru Dumnezeu.” (*Parabolele Domnului Hristos*, pag. 326, 327)

Ce faci cu talanții pe care i-ai primit? Nu uita că fiecare lucru bun vine de la „Tatăl luminilor”. Ce decizii poți lua acum pentru a întrebuița mai bine acești talanți în slujba Domnului?

3. APLICĂ!

Întrebări

Asupra cui ai autoritate? Ce informații îți oferă principiile stabilite de Creator și porunca Sabatului despre modul în care să îți exerciți autoritatea?

În ce măsură putem utiliza tehnologia pentru a obține un mai mare control asupra naturii? Pe ce principii trebuie să ne bazăm concluziile?

4. ILUSTREAZĂ!

Isprăvnicia a fost stabilită de Dumnezeu de la început, ca să înțelegem că El este Proprietarul, iar noi Îi aparținem Lui.

Întrebări

Dacă Dumnezeu este Proprietarul, care sunt îndatoririle și obligațiile mele față de El?

Cum ne ajută isprăvnicia stabilită la început să definim și să clarificăm drepturile pe care le are Dumnezeu asupra noastră?

Ce influență va avea părerea că sunt stăpân peste propria viață asupra atitudinii mele față de alții și față de Dumnezeu?

„Urmașii Domnului Hristos au fost răscumpărați pentru a-I sluji. Domnul nostru ne învață că adevăratul scop al vieții este slujirea. El Însuși a fost un slujitor și le cere tuturor urmașilor Săi să respecte legea slujirii – să slujească lui Dumnezeu și semenilor. În parabola aceasta, Domnul Hristos le-a prezentat oamenilor o concepție de viață mai înaltă decât au cunoscut ei vreodată. Printr-o viață trăită în slujba altora, omul este adus în legătură directă cu Domnul Hristos. Legea slujirii devine elementul de legătură cu Dumnezeu și cu semenii noștri.” (*Parabolele Domnului Hristos*, pag. 326)

Întrebări pentru discuție

- Unii oameni sunt de părere că valoarea vieții nu este dată de apartenența la specia umană, ci de posibilitatea de a duce o viață plăcută. Pe baza acestei presupoziii, ei îi pot acorda o valoare mai mare unui cimpanzeu tânăr și sănătos decât unui om în vârstă și bolnav. De exemplu, un scriitor australian, Peter Singer, susține că, în anumite cazuri, oamenii nu ar trebui să aibă mai multe drepturi decât au unele animale: „Departate de a fi preocupați de toate formele de viață sau de a avea o scală a preocupării bazată imparțial pe natura vieții puse în discuție aici, cei care protestează împotriva avortului, dar care se hrănesc regulat cu carne de pui, porc sau vită, sunt părtinitori în preocuparea lor față de viața speciei noastre. Întrucât în urma oricărei analize corecte a însușirilor relevante din punct de vedere moral, precum judecata rațională, conștiința de sine, cunoașterea, autonomia, plăcerea, durerea etc., vițelul, porcul și mult bațjocoritul pui stau mult mai bine decât fetusul în orice stadiu al sarcinii – în vreme ce, dacă vom face o comparație între un fetus mai mic de trei luni și un pește, peștele ar da mai multe semne de conștiință.” (Peter Singer, *Writings on an Ethical Life*, pag. 156)
- Singer este un adept al evoluționismului și de aceea crede că între noi și animale nu există de fapt o deosebire clară de calitate. Doar că, în urma procesului de evoluție, noi am ajuns altceva decât ele.
- Care este ideea fundamental greșită a acestui raționament? Cum ar trebui să se raporteze creștinii la o astfel de mentalitate?
- Observă în fragmentul din declarația „Caring for Creation – A Statement on the Environment” cum se face legătura între mediu și faptul că Dumnezeu ne-a creat. Cum ne poate proteja o înțelegere corectă, de susținerea unor poziții extremiste?